

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): bc. Tereza Stonišová

Název práce: Perzekuce Čechoslováků sovětskou kontrarozvědkou SMERŠ aneb Československo jako suverénní stát?

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Karel Svoboda, Ph.D.

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): práce sleduje problematiku působení sovětské tajné služby SMERŠ na československém území, jmenovitě zatažení 215 československých občanů (i když měli ne vždy tento status) do Sovětského svazu. Československé úřady přitom proti tomuto porušení všech mezinárodních konvencí prakticky neprotestovaly, jejich intervence ve prospěch vlastních občanů se omezovaly na velmi zdvořilé žádosti, které byly o něco méně zdvořile sovětskou stranou ignorovány.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Téma práce je rozhodně originální a zajímavé. Ačkoli se objevily práce, které mapovaly osudy ruské emigrace v Československu (z autorkou jmenovaných bych doplnil ještě Rusko mimo Rusko Martina C. Putny, jmenovitě druhý díl, který napsal ve spolupráci s Miluší Zadražilovou), samotné odvěčení těchto lidí do Sovětského svazu, alespoň kam má znalost sahá, sledováno nebylo. Autorka k tématu přitom přistupuje opravdu tvůrčím způsobem, ať kapitolou o osudech pěti z odvěčených nebo poslední kapitolou, která pojednává o snaze o nápravu těchto zločinů v období po roce 1989.

Struktura práce je logická, osobně bych snad jen uvítal větší zaměření na samotnou otázku fungování SMERŠ na osvobozených územích či reakci československých úřadů. Problémem ovšem je, nakolik lze vlastně o této reakci napsat více. Zároveň bych vyzdvihl, že se autorka věnovala dokonce archivnímu výzkumu. Z hlediska vnitřního fungování ruské emigrace by pak byla logická i Slovanská knihovna, nicméně její emigrantské sbírky jsou přeci jen lehce mimo samotné téma práce.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Práce se svým jazykovým projevem lehce vymyká obvyklému. Jde jednak o čtivý styl, na jaký jsme zvyklí spíše z anglosaské literatury. Autorka ve svém vyprávění, respektive v úvodu a závěru, užívá, ne zrovna obvyklou ich formu. Zároveň je každá kapitola uvedena citátem.

Některé nedostatky lze v práci nalézt. Není mi vždy úplně jasný systém odkazování na použitou literaturu. Například u údaje na str. 7 o protestech ruské emigrace proti vydání vojáků zatčených ještě před napadením Sovětského svazu Německem chybí odkaz na zdroj, jinde zase, u vcelku banálního konstatování, že „lvi podíl Rudé armády na osvobození od nacismu je nesporný“ odkaz nechybí. Vytkl bych také až přílišné spoléhání na jeden zdroj v některých částech. Mám na mysli hlavně knihu Andreje Zubova (a kolektivu). Na stránce 34 se objevuje odkaz na ni hned pětkrát, a to dokonce na jednu stránku. Nutno i dodat, že poznámka pod čarou má čtyři různé formy...

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Sympatické z mého pohledu je, že se autorka netváří, že je povinná zůstat u naprosto nestranného, rádooby objektivního, vyprávění. Nejde o ideologické podbarvení, ale prostě o férové sdělení, že něco takového, jako je odvěčení občana jednoho státu do státu jiného, je eticky nepřijatelné. Osobní zaujetí se promítá i do některých hodnocení (například, Vladimír Rafalský, jeden z hrdinů „pěti příběhů bezpráví“, je charakterizován jako „sympatický polyglot“ (32) Rozhodně se nejedná o zcela standardní práci analyzující nějaký jev bez snahy o další dopad či bez osobního zaujetí. Právě to je, dle mého názoru, vidět na každé stránce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Měnil se nějak postoj Ruské federace po roce 1991 k odvláčeným?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **výborně**

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.